

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Γιώργος Ν. Μαγούλιος, Καθηγητής
Τμήμα Λογιστικής & Χρηματοοικονομικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΕΝΟΤΗΤΑ 8: ΟΙ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

Περιεχόμενα: Στην ενότητα αυτή γίνεται συνοπτική αναφορά

- στη θέση των αναπτυσσόμενων οικονομιών στο σύγχρονο οικονομικό περιβάλλον,
- στα βασικά μακροοικονομικά χαρακτηριστικά τους,
- στις χώρες του χαμηλού εργατικού κόστους στο πλαίσιο του διεθνούς εμπορίου και ειδικότερα
- στο «φαινόμενο» της Κίνας.

Λέξεις κλειδιά: αναπτυσσόμενες οικονομίες, Κίνα

Σκοπός: Η κατανόηση των χαρακτηριστικών και του ρόλου των αναπτυσσόμενων οικονομιών στις διεθνείς συναλλαγές, η ερμηνεία των συγκριτικών πλεονεκτημάτων τους και ειδικότερα του ρόλου της Κίνας στον σύγχρονο κόσμο.

8.1. Οι αναπτυσσόμενες οικονομίες και ο κόσμος

- Οι αναπτυσσόμενες οικονομίες τα τελευταία χρόνια παρουσιάζουν ρυθμό ανάπτυξης διπλάσιο περίπου από τις αναπτυγμένες χώρες και από το σύνολο του κόσμου.
- Ο μεγαλύτερος αυτός ρυθμός ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων χωρών εξηγείται κυρίως από το ότι η **βάση εκκίνησής τους** είναι πολύ χαμηλότερη από αυτήν των αναπτυγμένων χωρών.
- Παρά τους μεγαλύτερους ρυθμούς μεταβολής του ΑΕΠ, η κατάσταση στο επίπεδο **ευημερίας** δεν μεταβάλλεται ουσιαστικά.
- Επί πλέον, όσον αφορά στη **σύνθεση** του παραγόμενου πλούτου των αναπτυσσόμενων χωρών, αυτός αφορά προϊόντα κυρίως του πρωτογενούς τομέα, εντάσεως εργασίας και χαμηλής προστιθέμενης αξίας.
- Για τους λόγους αυτούς δεν βελτιώνεται η θέση των αναπτυσσόμενων χωρών στο διεθνή καταμερισμό εργασίας και δεν δημιουργούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την έξοδο από τον κύκλο της φτώχειας.

8.2. Μακροοικονομικά χαρακτηριστικά των αναπτυσσόμενων χωρών

Αν και μεταξύ των αναπτυσσόμενων και φτωχών χωρών του κόσμου υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα ανάπτυξης, ταυτόχρονα υπάρχουν και **κοινά χαρακτηριστικά** όπως:

- Πολύ **χαμηλό έως χαμηλό** κατά κεφαλήν εισόδημα.
- Η **κλαδική διάρθρωση του ΑΕΠ** χαρακτηρίζεται από την ισχυρή παρουσία του πρωτογενούς τομέα.
- Χαμηλό επίπεδο **εκπαίδευσης**, κατάρτισης και εξειδίκευσης του ανθρώπινου δυναμικού.
- Υψηλά ποσοστά **ανεργίας**.
- Έλλειψη **κεφαλαίων**.
- **Ελλειμματικό** εξωτερικό εμπόριο, δανεισμός, δημόσιο χρέος.
- **Ελλειμματικές** τεχνικές και κοινωνικές υποδομές.

8.3 Το διεθνές εμπόριο και οι χώρες χαμηλού εργατικού κόστους

Οι παράγοντες που συνθέτουν το *πλεονέκτημα των φτωχότερων χωρών* να παράγουν φθηνότερα προϊόντα είναι:

- Το πολύ χαμηλό κόστος του *συντελεστή της εργασίας*.
- Η *ανυπαρξία* στοιχειωδών εργατικών, ασφαλιστικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.
- Η *παράνομη παιδική εργασία*, καθώς και η απασχόληση των γυναικών σε εργασίες και συνθήκες που δεν επιτρέπονται.
- Φθηνοί πλουτοπαραγωγικοί *πόροι*.
- Η *εισβολή των πολυεθνικών επιχειρήσεων* στις χώρες αυτές με ευνοϊκούς όρους.
- Η *ένταξη* νέων χωρών στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (π.χ. Κίνα) και η κυρίαρχη τάση απελευθέρωσης του διεθνούς εμπορίου.

8.4 Το «φαινόμενο» της Κίνας

- Στο τέλος της δεκαετίας του '70 ο Ντενγκ Σιαοπίνγκ, που διαδέχθηκε το Μάο Τσετούνγκ στην ηγεσία της Κίνας, εγκαινίασε **μεταρρυθμίσεις** στην κατεύθυνση της «σοσιαλιστικής οικονομίας της αγοράς».
- Οι πολυεθνικές και άλλες επιχειρήσεις από τις αναπτυγμένες χώρες κατέκλυσαν την Κίνα, αξιοποιώντας το πολυπληθές και πολύ φθηνό εργατικό δυναμικό και την τεράστια αγορά της χώρας.
- Αν και η Κίνα εξακολουθεί να θεωρείται αναπτυσσόμενη οικονομία, στην πραγματικότητα εξελίσσεται σε μια **αναδυόμενη οικονομική υπερδύναμη**.
- Η Κίνα είναι η μεγαλύτερη καταναλώτρια χώρα στον κόσμο σε αγροτικά, βιομηχανικά προϊόντα και σε πρώτες ύλες.
- Είναι η πρώτη εξαγωγική δύναμη του κόσμου.
- Η έκρηξη αυτή της ανάπτυξης δεν αφορά σε όλη την Κίνα και πολύ περισσότερο σε όλους τους κατοίκους της. Η **ανάπτυξη συγκεντρώνεται** κυρίως στις παράλιες βιομηχανικές ζώνες, ενώ στην ενδοχώρα εξακολουθεί να επικρατεί η φτώχεια και η εξαθλίωση.

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Τσιμπίρης Αλκιβιάδης

Σέρρες, 25-05-2015